

UCHWAŁA NR XIV.78.2025
RADY MIEJSKIEJ W CZŁUCHOWIE

z dnia 19 marca 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027

Na podstawie: art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz. 1465 – z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r. poz. 49) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie w dniu podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Mariusz Przyszlak

Gminny Program Wspierania Rodziny

2025 – 2027

Człuchów 2025

Spis treści

Wstęp

1. Zasoby-instytucje funkcjonujące w obszarze wspierania rodziny,
na terenie miasta Człuchowa oraz zakres ich działalności
2. Diagnoza środowiska lokalnego
3. Cel główny i cele szczegółowe
4. Finansowanie.
5. Monitorowanie
6. Podsumowanie.

Wstęp

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu dziecka. To w niej dzieci uczą się najważniejszych zasad obowiązujących w grupie i społeczeństwie. Poprzez kontakt z rodzicami i rodzeństwem uczą się norm i zasad życia społecznego. Rodzina zapewnia opiekę i bezpieczeństwo, przekazuje tradycje rodzinne, narodowe, religijne. Jest grupą, w której relacje i interakcje oparte są na intymnym związku, wzajemnym uczuciu, współodpowiedzialności za wszystkich członków rodziny. „Na prawidłowe funkcjonowanie rodziny ma wpływ wiele czynników. Wśród nich możemy wyróżnić:

- 1) zespół warunków bytowych (pozwalają na zaspokojenie potrzeb biologicznych, rozwojowych dziecka),
- 2) czas pracy i czas wolny rodziców (jak długo pracują?, ile mają czasu wolnego i ile z niego poświęcają dziecku?),
- 3) poziom społeczno - kulturalny rodziców, umiejętności wychowawcze, wykształcenie, aktywność społeczna i kulturowa, stosunek do świata wartości, światopogląd, zasady moralne,
- 4) zgodne pożycie rodziców,
- 5) właściwa organizacja życia rodzinnego".

Zazwyczaj pierwszym symptomem nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny są pojawiające się problemy w sferze opiekuńczo-wychowawczej. Rodzice nie są w stanie zabezpieczyć podstawowych potrzeb dzieci zarówno w zakresie potrzeb materialnych jak i potrzeb emocjonalnych. W efekcie nie radzą sobie z wychowaniem dzieci, co przejawia się w coraz częściej występujących u dzieci problemach zdrowotnych, psychologicznych i wychowawczych. Dlatego też bardzo ważne jest udzielanie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze wsparcia. Powinno mieć ono postać planowych działań, które mają na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej podstawowych funkcji. Niniejszy Program uwzględnia działania, które w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy przyjąć do realizacji, w celu wsparcia rodzin zamieszkujących na terenie miasta Człuchowa i przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

1. Zasoby - instytucje funkcjonujące w obszarze wspierania rodziny, znajdujące się na terenie miasta Człuchowa oraz zakres ich działalności.

Na terenie miasta Człuchowa funkcjonuje szereg instytucji i organizacji, które zajmują się realizacją działań na rzecz rodziny i dziecka. Poniższa tabela przedstawia rodzaj i zakres ich działalności.

Obszar działalności	Instytucje	Zakres działalności
Pomoc w opiece nad dziećmi do lat 7	Żłobki i kluby dziecięce: 1. Niepubliczny Żłobek Montessori Delfinek BIS Osiedle Piastowskie 10 2. Niepubliczny „Żłobek na Górcie” ul. Jagiellońska 30 3. Niepubliczny Żłobek „Bobolandia” ul. Sobiewskiego 5c 4. Niepubliczny Żłobek „Nasze Eldorado” ul. Plac Wolności 3/12 5. Klub dziecięcy PIANO ul. Plac Bohaterów 2	·opieka nad dziećmi w wieku do lat 3, ·działania wychowawcze.
	Przedszkola i punkty przedszkolne: 1. Przedszkole Miejskie im. Jacka i Agatki ul. Jacka i Agatki 5 oraz ul. Sobieskiego 7 2. Przedszkole Niepubliczne "Smyk" Osiedle Sikorskiego 13 3. Niepubliczne Przedszkole Motylek z Oddziałem Integracyjnym: ul. Słowackiego 2 4. Przedszkole Muzyczne „Piano” Pl. Bohaterów 2 5. Przedszkole Muzyczne „Piano +” os. Witosza 20 6. Niepubliczne Przedszkole „Przy Jeziorze” al. Wojska Polskiego 32 7. Niepubliczne Przedszkole „Nasze Eldorado” ul. Plac Wolności 3/12	·opieka nad dziećmi w wieku od 3 do 7 lat, ·działania wychowawcze, ·wspomaganie rozwoju i edukacji.
	Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Człuchowskiego ul. Koszalińska 3	·realizacja Programu Współpracy z rodziną naturalną wychowanka, ·poradnictwo pedagogiczne (program realizowany przez

	1. Dom dla dzieci „Kotwica” ul. Koszalińska 3a 2. Dom dla dzieci „Pod świerkami” ul. Koszalińska 3 3. Dom dla dzieci „Przystań” Os. Witosza 1b	pedagoga i wychowawców), ·działania pracownika socjalnego CAPO-WPC (współpraca z rodzinami).
	Przedszkole Specjalne przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym ul. Batorego 24	·opieka nad dziećmi w wieku od 3 do 9 lat ·działania wychowawcze, rewalidacyjne i terapeutyczne dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i sprzężeniami ·wspomaganie rozwoju i edukacji.
Edukacja	1.Szkoła Podstawowa nr 1 im. Przyjaciół Ziemi: ul. Średnia 4a	·zajęcia edukacyjne, ·zajęcia dydaktyczne, wyrównawcze, ·zajęcia pozalekcyjne, ·zajęcia w ramach realizowanych projektów, ·biblioteka, ·świetlica, ·pedagog, ·psycholog, ·współpraca z instytucjami.
	2. Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Piano” ul. Szkolna 3	·zajęcia edukacyjne, ·zajęcia dydaktyczne, wyrównawcze, ·zajęcia pozalekcyjne, ·zajęcia w ramach realizowanych projektów, ·biblioteka, ·świetlica, ·pedagog, ·współpraca z instytucjami.
	3. Zespół Szkół Sportowych: - Szkoła Podstawowa Sportowa, -Liceum Ogólnokształcące Sportowe. ul. Koszalińska 2b	·zajęcia edukacyjne, ·zajęcia dydaktyczne, wyrównawcze, ·zajęcia pozalekcyjne, ·biblioteka, ·świetlica, ·współpraca z instytucjami, ·wyspecjalizowana opieka medyczna (lekarz medycyny sportowej pielęgniarzka), ·opieka psychologiczno-pedagogiczna ·przy ZSS działa UKS ZSS Człuchów.
	4. Zespół Szkół Społecznych im. Jana Nowaka Jeziorańskiego STO:	·zajęcia edukacyjne, ·zajęcia dydaktyczne, wyrównawcze,

	-Szkoła podstawowa, - Liceum Ogólnokształcące. ul. Sobieskiego 7A	·zajęcia pozalekcyjne, ·zajęcia w ramach realizowanych projektów, ·biblioteka, ·pedagog, ·współpraca z instytucjami.
	5. Liceum Ogólnokształcące im. St. Czarnieckiego w Człuchowie: ul. Kusocińskiego 1	·zajęcia edukacyjne, ·zajęcia dydaktyczne, wyrównawcze, ·zajęcia pozalekcyjne, ·zajęcia w ramach realizowanych projektów, ·biblioteka, ·pedagog, ·współpraca z instytucjami.
	6. Zespół Szkół Technicznych im. J. Szymczaka: ul. Koszalińska 2	·zajęcia edukacyjne, ·zajęcia dydaktyczne, wyrównawcze, ·zajęcia pozalekcyjne, ·zajęcia w ramach realizowanych projektów, ·biblioteka, ·pedagog, ·współpraca z instytucjami.
	7. Zespół Szkół Agrobiznesu: ul. Parkowa 2	·zajęcia edukacyjne, ·zajęcia dydaktyczne, wyrównawcze, ·zajęcia pozalekcyjne, ·zajęcia w ramach realizowanych projektów, ·biblioteka, ·pedagog, ·współpraca z instytucjami.
	8. Centrum Kształcenia Ustawicznego ul. Szczecińska 8	·zajęcia edukacyjne dla dorosłych, ·kwalifikacyjne kursy zawodowe dla dorosłych, ·doksztalcanie i doskonalenie zawodowe dla dorosłych.
	9. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy: -Szkoła Podstawowa, - Szkoła Przysposabiająca do pracy, -Szkoly Zawodowe, -Internat, -nauczanie indywidualne. ul. Batorego 24	·realizacja programów z zakresu wyrównywania szans edukacyjnych.
	10. Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP: - kl. VII i VIII Szkoły Podstawowej z oddziałami przysposabiającymi do pracy lub	·wspomaganie systemu oświaty poprzez aktywizację społeczną, zawodową i ekonomiczną młodzieży, ·podejmowanie działań zmierzających do podwyższania

	szkoły podstawowej dla dorosłych - Szkoła Branżowa dla dorosłych I stopnia z 3-letnim cyklem kształcenia - Młodzieżowe Centrum Kariery - Internat. ul. Kusocińskiego 4	kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowania, ·wspieranie inicjatyw służących przeciwdziałaniu bezrobociu i wychowaniu w procesie pracy.
	11. Powiatowa Bursa Szkolna ul. Koszalińska	·placówka koedukacyjna przeznaczona dla uczniów szkół ponadpodstawowych uczących się poza miejscem stałego zamieszkania, ·zapewnia opiekę i wychowanie wszystkim uczniom w tym uczniom wymagającym stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, ·tworzenie racjonalnego układu elementów bazy lokalowej, ·realizacja przyjętych w bursie założeń, ·zajęcia sportowo-rekreacyjnego.
Wsparcie dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie: al. Wojska Polskiego 5	·opieka nad dzieckiem i rodziną, ·szkolenia rodzin zastępczych, ·szkolenia w zakresie podnoszenia umiejętności zawodowych pracowników pomocy społecznej, ·poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, socjalne - dla rodzin zastępczych oraz osób dorosłych, młodzieży i dzieci mających trudności w zakresie funkcjonowania w środowisku rodzinnym, szkolnym, społecznym, komunikacji, kryzysów chorobowych, emocjonalnych oraz zaburzenia rozwoju, ·pomoc dla osób niepełnosprawnych.
	2. Sąd Rejonowy - Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Człuchowie: ul. Szczecińska 1	·Ośrodek Kuratorski - realizacja postanowień sądu dotyczących dzieci i młodzieży sprawiających trudności wychowawcze, ·Kuratorzy- wykonują prawomocne orzeczenia sądu. W ramach tych działań kontrolują wykonywanie obowiązków nałożonych przez sąd oraz przestrzeganie przez skazanych porządku prawnego.
	3. Poradnia Psychologiczno-	·zajęcia dla dzieci i młodzieży

Pedagogiczna: ul. Szczecińska 20	indywidualne i grupowe, ·zajęcia integracyjne, ·diagnoza i terapia psychologiczna, pedagogiczna, logopedyczna, surdopedagogiczna, surdologopedyczna, tyflop pedagogiczna, ·przesiewowe badania, ·warsztaty, ·wykłady z elementami warsztatów, ·zajęcia dla rodziców- spotkania indywidualne i grupowe, ·porady, ·mediacje.
4. Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „TERAPEUCIK” ul. Zielona 31	·terapia logopedyczna i pedagogiczna, ·opieka specjalistów neurologopedy, tyflop pedagoga, surdopedagoga, origofrenopedagoga, psychologa, rehabilitanta, ·terapia osób z niepełnością mówienia (jąkających się), niedowidzących i niedosłyszących oraz z zaburzoną sprawnością grafomotoryczną, ·ćwiczenia z dziećmi dyslektycznymi, ·zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka tzw. WWRD.
5. Świetlica socjoterapeutyczna UM	·wspieranie rodziny w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekunczo-wychowawczych., ·placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.
6. Asystent rodziny działający w MOPS:	·W przypadku, gdy MOPS popeźmie informację (ze szkoły, policji, sądu, PCPR, jednostek służby zdrowia, środowiska lokalnego itp.) o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekunczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, wnioskuje do dyrektora MOPS

	o przydzielenie asystenta rodziny, ·do zadań asystenta rodziny należy w szczególności: 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych, 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin, 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psycho-educacyjnych, 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia
--	--

		bezpieczeństwa dzieci i rodzin, 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci; 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1, 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną; 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach, 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno- pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami.
	7. Zespół Interdyscyplinarny działający przy MOPS:	·przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, · prowadzenie procedur Niebieskiej Karty.
	8. Centrum Konsultacyjno-Informacyjne ds. Uzależnień w tym: - Świetlica socjoterapeutyczna, - Punkt konsultacyjno-informacyjny ds. Przemocy i Uzależnień.	·świetlica socjoterapeutyczna- funkcjonuje 2 razy w tygodniu po 3 godz. dziennie. Głównym celem działalności świetlicy jest, aby dziecko radziło sobie lepiej bez nadmiernego napięcia z rozwiązywaniem problemów, których dostarcza mu życie, ·prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholizmu i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poradnictwo specjalistyczne prawnika, psychologa, specjalisty terapii uzależnień.
	9. Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów	·prowadzenie profilaktycznej

Alkoholowych:	działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
10. Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży ul. Szczecińska 16	·Diagnostyczna porada psychologiczna ·Sesja psychoterapii indywidualnej ·Sesja wsparcia psychospołecznego ·Sesja psychoterapii grupowej ·Porada psychologiczna
11. Centrum Terapii i Rozwoju al. Wojska Polskiego 32f	·specjalistyczne gabinety specjalistyczne: ·profesjonalne wsparcie specjalistów z zakresu psycholog, psycholog dziecięcy, terapeuta par i rodzin, Neuropsycholog, Psychodietetyk, Psychotraumatolog, Fizjoterapeuta dziecięcy, Fizjoterapeuta uroginekologiczny, Specjalista Terapii Taktylnej, Certyfikowany Trener Zastępowania Agresji, Seksuolog, Socjoterapeuta, Terapeuta Integracji Sensorycznej, Logopeda, Pedagog Specjalny, Superwizor, Specjalista ds.Rekrutacji Pracowników.
12. Miejski Dom Kultury ul. Traugutta 2	·organizacja imprez kulturalnych na terenie miasta, ·rozwój amatorskiego ruchu artystycznego, rękodzieła i folkloru, ·działalność artystyczna w pracowniach instruktorskich, kołach i klubach zainteresowań, ·współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami działającymi na terenie miasta Człuchowa oraz regionu, ·reprezentowanie miasta na terenie całego kraju na wielu pokazach, konkursach, prezentacjach twórczości.
13. Miejska Biblioteka Publiczna ul. Szczecińska 5	·zapewnienie bezpłatnego dostępu do wiedzy, kultury i informacji,

		·miejsce wydarzeń kulturalnych, ·wypożyczalnia książek, ·bezpłatny dostęp do internetu,
	14. Muzeum Regionalne ul. Kościelna 8	·upowszechnianie i informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, ·prowadzenie działalności edukacyjnej, ·organizowanie wystaw stałych i czasowych, ·udostępnianie zbiorów do celów naukowych i edukacyjnych, ·zapewnienie właściwych warunków zwiedzania i korzystania ze zbiorów.
Pomoc socjalna	1.Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: ul. Szkolna 3	·Poprawa sytuacji materialno-bytowej osób i rodzin objętych pomocą: realizacja świadczeń pieniężnych i rzeczowych określonych w ustawach. ·pomoc w zakresie dożywiania. MOPS realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”. Celem programu jest wsparcie w zakresie dożywiania m.in. dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności, albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. ·wydawanie żywności dla mieszkańców kwalifikujących się do tej pomocy.
	2.Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Czluchowskie:	·zbiórki żywności dla rodzin. ·Punkt przyjmowania i wydawania odzieży używanej.
	3. Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Czluchowie ul. Długosza 31	·zaszczepienie swym członkom umiejętności spełniania się w roli chrześcijanina w świecie, a tym samym w małżeństwie, rodzinie, pracy, czasie wolnym, kościele, społeczeństwie i państwie, ·wspieranie pomocą zarówno swych członków jak i osoby nie będące jego członkami w różnych sytuacjach życiowych, ·działanie poprzez aktywność swych członków na bazie katolickiej nauki społecznej na rzecz dobra powszechnego i współdziałanie w stałej odnowie kościoła i społeczeństwa, ·wspieranie społecznych inicjatyw ·współpraca z organami

		administracji państwowej i samorządowej przy realizacji zadań publicznych, szczególnie w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. ·pomoc w wypełnianiu aktualnych zadań kościoła katolickiego.
Zdrowie	1.Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej:	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- ARS MEDICA ul. Sobieskiego 5:	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- VISUS ul. Sobieskiego 5	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- PUCHATEK ul. Sobieskiego 5	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- DIAMED ul. Poniatowskiego 15	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- Niepubliczny Zakład Pielęgniarstwa Środowiskowego – Rodzinnego NURSING ul. Sobieskiego 5	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- „OPUS” filia w Człuchowie: os. Wazów 8	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- An Med. Anita Filipowicz – Kozak ul. Sobieskiego 5	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- Medicus – Grzegorz Żółtański Os. Sikorskiego 12	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- Gabinet Vita Człuchów Dorota Słabicka ul. Średnia 12	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ
	- Przychodnia lekarska HIPOKRATES os. Wazów 8:	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- Przychodnia lekarska SANUS-MED. ul. Koszalińska 4:	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	2.Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska:	·świadczenie usług zdrowotnych,
	- lek.med. Alicja Krzywak ul. Sobieskiego 5	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- lek.med. Halina Zakrzewska Os. Wazów 8	·świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- lek.med. Piotr Oczachowski	

	Ul. Plac Wolności 4	· świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	- lek.med. Anna Oczachowska ul. Plac Wolności 4	· świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ,
	3.Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Człuchowie, w tym poradnie specjalistyczne ul. Szczecińska 31. - Centrum Zdrowia Psychicznego ul. Szczecińska 31	· świadczenie usług zdrowotnych w ramach NFZ.
	5. Ośrodek Rehabilitacji Diennej Dla Osób z Wadą Słuchu i Mowy Os. Sikorskiego 4b	· bezpłatna terapia refundowana przez NFZ w ramach limitów dla osób z wadą słuch i mowy.

2. Diagnoza środowiska lokalnego.

Poniżej przedstawione tabele zawierają dane statystyczne dotyczące: demografii; typów rodzin korzystających z pomocy społecznej; rodzajów dysfunkcji, na podstawie których udzielono osobom/rodzinom pomocy; osób korzystających z wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pośilek w szkole i w domu"; rodzin pobierających zasiłki rodzinne; uczniów objętych rządowym programem "Wyprawka szkolna", stypendium szkolnym oraz zasiłkiem szkolnym; dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej lub powróciły do rodziny biologicznej; prowadzonych "Niebieskich kart".

Dane statystyczne obejmują okres 2022 - 2024 i zostały przygotowane na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej, według stanu na dzień 31.12.2024. Analiza danych została przygotowana z wykorzystaniem:

- sprawozdań resortowych MOPS,
- informacji uzyskanych z Urzędu Miasta, z następujących referatów: do spraw ewidencji ludności, do spraw świadczeń oraz do spraw oświaty,
- sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,
- sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Tabela 1

Dane o sytuacji demograficznej mieszkańców Człuchowa w latach 2022-2024.

Mieszkańcy	Rok		
	2022	2023	2024
Mieszkańcy (w osobach)			
Ogółem	12 444	12 267	12 097
Kobiety			
Ogółem	6 588	6 487	6 407
W wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	922	895	869
W wieku produkcyjnym (18-59 lat)	3 384	3 272	3 202
W wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej)	2 282	2 320	2 336
Mężczyźni			
Ogółem	5 856	5 780	5 690
W wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	1 030	998	956
W wieku produkcyjnym (18-59 lat)	3 714	3 623	3 512

W wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej)	1 112	1 159	1 222
--	-------	-------	-------

Z analizy danych w zakresie demografii wynika, że ogólna liczba mieszkańców naszego miasta maleje. W stosunku do lat poprzednich możemy zaobserwować następujące zmiany w strukturze ludności:

- zmniejsza się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym,
- zmniejsza się liczba osób w wieku produkcyjnym,
- na tym samym poziomie utrzymuje się liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym. Natomiast mężczyźni nieznacznie wzrasta.

Niekorzystne zmiany demograficzne są spowodowane:

- mniejszą liczbą urodzeń,
- większą liczbą zgonów nad urodzeniami,
- migracjami,
- emigracją.

Tabela 2

Dane dotyczące rodzin korzystających z pomocy MOPS w 2024r.

Typy rodzin	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem,	293	482
o liczbie osób w rodzinie 1	214	214
2	34	68
3	12	36
4	13	52
5	12	60
6 i więcej	8	52
w tym:	50	208
rodziny z dziećmi ogółem		
w tym z 1 dzieckiem	16	43
2 dzieci	10	38
3 dzieci	11	50
4 dzieci	9	49
5 dzieci	2	13
6 dzieci i więcej	2	15
w tym:	24	94
rodziny niepełne ogółem		
o liczbie dzieci 1	7	16
2	4	15
3	7	30
4 i więcej	6	33

Z danych przedstawionych w tabeli 2 wynika, że w 2024r. z pomocy i wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej skorzystały **293** rodziny, w strukturach których funkcjonowały 482 osoby:

- 50 rodzin z dziećmi,
- 24 rodzin niepełnych.

Tabela 3

Rodzaje dysfunkcji, na podstawie których MOPS udzielił osobom/rodzinom pomocy i wsparcia w latach 2022 -2024 .

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	Liczba rodzin w danym roku.		
	2022	2023	2024
Ubóstwo	153	133	109

Bezrobocie	103	94	77
Niepełnosprawność	213	169	220
Długotrwała lub ciężka choroba	175	171	165
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	26	34	25
Alkoholizm	22	28	25
Narkomania	2	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	17	16
w tym: wielodzietność	13	17	16
Bezdomność	22	18	12
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	4	0
Przemoc domowa	6	2	0

Z analizy danych przedstawionych w tabeli 3 wynika, że wśród głównych powodów przyznawania pomocy znajdują się: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność), przemoc domowa oraz trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Możemy również zaobserwować, że w wielu przypadkach powodem trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny jest występowanie więcej niż jednej dysfunkcji (bezrobocie + alkoholizm + bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych).

Tabela nr 4

Dane dotyczące osób korzystających z wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Posilek w szkole i w domu".

Liczba osób objętych programem "Posilek w szkole i w domu"	2022	2023	2024
Ogółem	307	314	247
liczba osób korzystających z posiłków - dorośli	23	57	51
liczba osób korzystających z posiłku – dzieci	23	38	60
liczba rodzin korzystających z zasiłku celowego	146	141	99

Z danych przedstawionych w tabeli 4 wynika, że w 2024r. z pomocy i wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Posilek w szkole i w domu" na lata 2024-2028" skorzystało **247** osób.

W stosunku do lat poprzednich możemy zaobserwować, że liczba osób korzystających z tej formy pomocy maleje:

- zwiększyła się liczba dzieci oraz osób dorosłych korzystających z posiłków,
- zmniejszyła się liczba dzieci oraz osób dorosłych korzystających ze świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności.

Tabela 5

Dane dotyczące rodzin pobierających zasiłki rodzinne w latach 2022 -2024.

	2022	2023	2024
Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	235	190	146
na 1 dziecko	84	65	46
na 2 dzieci	98	77	56
na 3 dzieci	44	33	31
na 4 dzieci i więcej	16	15	13
Łączna liczba dzieci	484	386	310

otrzymujących zasiłek rodzinny			
---------------------------------------	--	--	--

Z danych przedstawionych w tabeli 5 wynika, że w 2024r. ze świadczeń rodzinnych, w formie zasiłku rodzinnego, który ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka skorzystało **146** rodzin (310 zasiłków rodzinnych).

Tabela 6

Inne rodzaje pomocy udzielanej rodzinom: stypendium szkolne, zasiłek szkolny, wyprawka szkolna w latach 2022-2024.

Rok	Stypendium		Zasiłek szkolny		Wyprawka szkolna	
	Liczba uczniów	Kwota	Liczba uczniów	Kwota	Liczba uczniów	Kwota
2022	34	19.500,00	0	0	53	12.041,45
2023	23	12.850,00	0	0	65	15.719,35
2024	25	11.200,00	0	0	71	17.689,45

Z analizy danych dotyczących innych form pomocy wynika, że rodziny otrzymują:

- **Stypendium szkolne**, które przeznaczone jest dla uczniów znajdujących się w ciężkiej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Dane zawarte w tabeli 6 wskazują, że spada liczba uczniów korzystających ze stypendium szkolnego, a jednocześnie maleje wysokość dotacji na tą formę pomocy.

- **Zasiłek szkolny**, który przyznawany jest jednorazowo uczniowi, który przejściowo znalazł się w trudnej sytuacji życiowej, w wyniku zdarzenia losowego.

Dane zawarte w tabeli 6 wskazują, że żaden uczeń nie skorzystał z zasiłku szkolnego.

- **Wyprawkę szkolną**, której celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów, poprzez pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników.

Dane zawarte w tabeli nr 6 wskazują, że wzrasta liczba uczniów korzystających z wyprawki szkolnej. Jednocześnie wzrasta wysokość dotacji na tę formę pomocy.

Tabela 7

Dane dotyczące rodzin współpracujących z asystentem rodziny w latach 2022-2024.

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej.
2022	27	60	1
2023	32	83	2
2024	24	63	3

Analiza danych zawartych w tabeli 7 wskazuje, że liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w 2024 roku zmalała, w stosunku do roku 2022 i 2024.

Tabela 8

Dane dotyczące dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2022-2024.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym:			
Rok	Łączna liczba dzieci (narastająco)	Rodzina zastępcza	Placówki opiekuńczo-wychowawcze

2022	10	9	1
2023	18	13	5
2024	22	16	6

Analiza danych zawartych w tabeli nr 8 wskazuje, że wzrosła liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Tabela 9

Dane dotyczące prowadzenia procedury "Niebieskiej Karty".

Rok	Liczba Niebieskich Kart				Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba posiedzeń grup roboczych
	Ogólna założonych "Niebieskich kart"	Ogólna liczba prowadzonych "Niebieskich kart"	Liczba rodzin, w strukturach których znajdują się tylko osoby dorosłe	Liczba rodzin, w strukturach których znajdują się dzieci		
2022	23	35	6	17	4	122
2023	25	36	8	17	4	115
2024	24	34	9	15	5	108

Z analizy danych zawartych w tabeli 9 dotyczących procedury "Niebieskiej Karty", prowadzonej w stosunku do osoby/rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie możemy zaobserwować, że w stosunku do lat poprzednich należy nastąpił spadek o 1 kartę.

- w stosunku do rodzin, w strukturach których znajdują się dzieci - spadek liczby osób dotkniętych przemocą.

Wśród najczęściej wymienianych przyczyn stosowania przemocy znajdują się:

- nadużywanie alkoholu, zaburzenia psychiczne,
- rozpad związków małżeńskich i partnerskich,
- trudności finansowe.

Z analizy zasobów instytucji funkcjonujących w obszarze wspierania rodziny oraz danych przedstawionych w niniejszym rozdziale wynika, że w naszym mieście prowadzona jest praca w zakresie wspierania rodziny na różnych płaszczyznach. Włączone są w nią instytucje, placówki, organizacje, które swoimi działaniami wspierają rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego co ma na celu poprawę jej funkcjonowania.

3. Cel główny i cele szczegółowe.

CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Oczekiwanym efektem jest poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy.

Cel główny programu powinien zostać osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

CEL SZCZEGÓŁOWY 1	
Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach zagrożonych	
Zadania	Realizatorzy

1) promowanie modelu zdrowej rodziny:	Przedszkola, szkoły, służba zdrowia, media
2) rozpoznanie i profesjonalna ocena zagrożeń dobra dziecka:	Żłobki, przedszkola, szkoły, służba zdrowia, MOPS, Policja, Sąd Rodzinny
3) wykorzystanie istniejącego systemu pomagania, edukowania i wspierania rodzin:	MOPS, PCPR, szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centrum Konsultacyjno-Informacyjne UM, służba zdrowia, PZP

CEL SZCZEGÓŁOWY 2
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.

Zadania	Realizatorzy
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom w trudnej sytuacji materialnej:	MOPS, organizacje pozarządowe
2) objęcie dożywianiem wszystkich dzieci wymagających takiej pomocy:	MOPS, Szkoły, organizacje pozarządowe
3) zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym:	MOPS

CEL SZCZEGÓŁOWY 3
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

Zadania	Realizatorzy
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:	MOPS
2) organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające na rzecz dziecka i rodziny przygotowujących do kompleksowego i interdyscyplinarnego ich wspierania w środowisku lokalnym:	PCPR
3) pomoc w podnoszeniu kwalifikacji przez asystentów rodzinnych:	MOPS
4) finansowanie istniejących świetlic oraz dążenie do tworzenia nowych placówek wsparcia dziennego na terenie miasta:	UM, MKRPA, MOPS
5) zapewnienie dostępności konsultacji poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy:	MOPS, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, UM , Centrum Konsultacyjno-Informacyjne UM
6) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej:	MOPS, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centrum Konsultacyjno-Informacyjne UM
7) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających tj. rodzin, które, przy współpracy asystenta rodziny, pomagają - rodzinie przeżywającej trudności - w opiece i wychowaniu dziecka; prowadzeniu gospodarstwa domowego; kształtowaniu	MOPS

i wypełnianiu podstawowych ról społecznych:	
8) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba:	MOPS, PCPR, przedszkola, szkoły, kuratorzy
9) organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży:	Szkoły, MKRPA, organizacje pozarządowe

5. Finansowanie.

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Miejskiej Człuchów, środków z budżetu państwa.

6. Monitorowanie.

Informacja z realizacji Programu przedstawiana będzie w formie sprawozdania za dany rok kalendarzowy, w odniesieniu do konkretnych zadań poszczególnych celów szczegółowych. Sprawozdanie będzie sporządzane w terminie do końca marca danego roku za rok poprzedni.

7. Podsumowanie.

Realizacja Programu ma na celu prawidłowy rozwój dziecka w rodzinie, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Jest podstawowym środowiskiem zabezpieczenia emocjonalnego oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. W realizacji tych działań rodzina wymaga pomocy i wsparcia ze strony instytucji, organizacji, specjalistów, co zostało uwzględnione w niniejszym Programie.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Mariusz Przyszlak

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie realizacji zadań wynikających z cyt. ustawy, uchwala gminne programy wspierania rodziny.

W związku z powyższym przygotowano projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 (stanowiący załącznik do niniejszej uchwały), który uwzględnia potrzeby związane z realizacją zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.